

Tevens is voor dit jaar een bedrag van f 10.000,- gereserveerd voor een jonge onderzoeker ter ondersteuning van onkosten (werkbezoek, studiereis, drukkosten), verbonden aan onderzoek op dit terrein. Onderzoekers die voor deze subsidie in aanmerking willen komen, kunnen een

aanvraag indienen, vergezeld van een kort curriculum vitae en doel van de gevraagde steun. Het adres van het Bestuur van het Ank van Vlissingen Fonds is: Sint Radboudziekenhuis, Afdeling Hematologie, Geert Groteplein 8, 6525 GA Nijmegen.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de redactie; deze behoudt zich het recht voor de stukken te bekorten; stukken die langer zijn dan 1 kolom druks komen niet voor plaatsing in aanmerking)

Ileus na gebruik van loperamide (Imodium)

Naar aanleiding van het artikel van Slee en Vinks¹ willen wij het volgende opmerken. In de aanhef wordt vermeld dat loperamide (Imodium) niet meer op de UA-lijst staat, maar op de lijst van de drogisterij-artikelen. Dit is een onjuiste weergave. Alleen de afleveringsvorm à 10 capsules komt voor op de zogenaamde lijst V, en wel voor de indicatie: acute diarree bij volwassenen. Overigens is loperamide niet bij de drogist verkrijgbaar.

Verder valt op dat patiënten A en B een vast doseringsschema volgden (3 maal daags 2 capsules, respectievelijk 3 maal daags 1 capsule) met de kennelijke opdracht de kuur af te maken. Los van eventuele bedenkingen tegen de beschreven diagnostiek en behandeling van de diarree, is dit een facet van deze publikatie dat onzes inziens zeker commentaar behoeft. Toediening van loperamide is een symptomatische vorm van behandeling; loperamide dient dan ook gedoseerd te worden op geleide van het symptoom. Sinds de introductie hebben wij dan ook, niet alleen in onze bijsluiters, maar ook in al ons voorlichtingsmateriaal alsmede op het symposium van 6 november 1975 voor Nederlandse apothekers en via onze artsenbezoekers, steeds duidelijk geadviseerd loperamide als volgt te doseren: „Beginosis 2 capsules en bij aanhoudende dunne ontlasting 1 capsule bijnemen. Het verdient aanbeveling tussen 2 toedieningen een minimale tijdsduur van 2 uur in acht te nemen”. De uitzondering op deze manier van doseren is het voorschrift bij chronische diarree ter regeling van de defecatie (zoals bij anus praeternaturalis). Het is niet onwaarschijnlijk dat beide patiënten een forse overdosis voorgeschreven kregen (patiënt A voor „hevige diarree” 15 capsules, patiënt B voor „lichte diarree” 9 capsules). Jammer dat de auteurs de noodzaak tot een behandeling op geleide van het symptoom in hun artikel niet hebben gesignaleerd. Vermeldenswaard is ook dat sub-ileus een contra-indicatie is voor de toediening van loperamide.

LITERATUUR

¹ Slee GLJ, Vinks JAM. Ileus na gebruik van loperamide. Ned Tijdschr Geneeskd 1983; 127: 1821-2.

Goirle, oktober 1983

H. MESSCHENDORP,
Janssen Pharmaceutica BV

1. Het argument betrekking hebbende op de verkrijgbaarheid: in het besluit farmaceutische hulp ziekenfonds-verzekerden van 22-7-82 kwam Imodium in verband met zijn plaatsing op de zogenaamde lijst V, terecht in de groep van drogisterij-artikelen, lijst 2 van dit besluit. (Inmiddels is het hiervan verdwenen.) Plaatsing van een geneesmiddel op lijst V houdt in dat deze geneesmiddelen in een bepaalde verpakkingvorm voor een bepaalde aangegeven indicatie

uitgesloten worden van het UA-regime en dus vrij verkrijgbaar zijn.

2. Het argument van het gecontraïndiceerd-zijn van dit preparaat bij sub-ileus is natuurlijk van iedere zin ontbloot. Welke patiënt en welke apothekersassistent(e) weet wat sub-ileus is, laat staan dat de patiënt in voorkomend geval weet dat hij eraan lijdt. De omschrijving ervan in de patiëntenbijsluiters komt ons vaag voor en voor de patiënt is sub-ileus niet te constateren.

3. U schrijft „los van mogelijke bedenkingen over de beschreven diagnostiek en behandeling . . .”. De behandeling van de diarree werd niet door ons, doch door derden uitgevoerd. Met uw opmerking over de behandeling van de diarree met loperamide zijn wij het echter volkomen eens. Wij gaan er namelijk vanuit dat bij de behandeling van acute diarree loperamide niet het geneesmiddel van eerste keuze is. Wat wij echter beschreven hebben, zijn de verschijnselen zoals die zich voordeden na de behandeling met loperamide.

4. Met betrekking tot de dosering kunnen wij stellen dat de duur en de hoogte van de dosering gelijk is en lager dan de in de bijsluiters genoemde. De vermelde patiënteninstructie, overigens niet door ons gegeven, was inderdaad niet geheel juist, doch van een grote overdosering was, mede gelet op de bijsluitertekst, geen sprake.

Oostvoorne, november 1983

G.L.J. SLEE

Naar aanleiding van het artikel van G.L.J. Slee en J.A.M. Vinks¹ wil ik hun graag vragen waarop zij bij patiënt B de diagnose paralytische ileus hebben gebaseerd. Buikpijn, obstipatie en braken, gepaard gaande met koorts en metaalachtig klinkende geruisen in de darm, bij een opgezette buik in aansluiting op toediening van loperamide wegens hevige diarree doet mij veeleer een mechanische ileus op grond van coprosstatis veronderstellen.

LITERATUUR

¹ Slee GLJ, Vinks JAM. Ileus na gebruik van loperamide. Ned Tijdschr Geneeskd 1983; 127: 1821-2.

Amsterdam, november 1983

E. BRUIJNES

Wij denken dat ten gevolge van loperamide op sommige plaatsen van de darm een paralyse en op andere plaatsen een normale peristaltiek voorkomt, waardoor het klinische beeld van een mechanische ileus ontstaat op grond van een paralyse. Onze mening hierover wordt versterkt door een mondelinge mededeling van collega J.A. van Oyen, chirurg in Dirksland, die een patiënt heeft gezien met hetzelfde beeld van een ileus (ook bij gebruik van loperamide), waarbij bij laparotomie een atonie van de dikke darm en een normale peristaltiek van het ileum werd gezien. (Deze